

# SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Karoličnine in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 260.

V Ljubljani, v ponedeljek 13. novembra 1893.

Letnik XXI.

## Odnošaji v hrvatskem Primorju.

Iz Zagreba, 10. novembra.

Naše hrvatsko Primorje se potaplja vedno bolj v mažaronstvo. Kar se je godilo letos v tem kraju Hrvatske in še posebej na Reki, nam jasno kaže, da so Mažari popolnoma po strateških pravih razvili svojo delavnost na škodo hrvatski, a na korist mažarski ideji. Stara njihova želja, katero je glasoviti slovaški renegat Košut oduševljeno zagovarjal, da se namreč Reka s Primorjem zedini popolnoma z Ogersko, mogla bi se po današnjih žalostnih pojavih v teh krajih izpolniti. Kako pa se je moglo to zgoditi? Perditio ex te Israel, mogli bi odgovoriti hrvatskemu prebivalstvu v Primorju, saj so se najodličnejši možje, ki so do nedavno visoko držali zastavo hrvaško na Reki in v Primorju, začeli bratiti z Mažari ter z njimi zajedno širiti pogubno misel, da brez mažarske državne podpore nima pomoči Primorcem.

To so sicer žalostne posledice mažarske trgovske politike za vse kraje Primorja, razven Reke, ali hrvatski rodoljubi zato vendar ne bi smeli zdvojiti ter se svojemu sovražniku prodati. Znano je, da je bila ogerska vlada popolnoma zanemarila brodarstvo po primorskih lukah in da je prebivalstvo vseh primorskih mest, razven Reke, vsled tega silno osiromašilo. Vendar pa radi tega udarca na gmotnem polju ni še bolji del naroda zdvojil, marveč je napel zadnje svoje sile ter se združil v parobrodarska društva. Nabavilo se je parobrodov ter začelo svoje delovanje. Ali Mažarom to ni po volji. Na Reki država osnuje svojo društvo „Adria“, ki je izvrstno preskrbljeno od države, samo da more tem uspešneje tekmovali s hrvatskimi društvi. Očividno je bilo že s početka, kdo bode zmagal. Zdaj se pa nasilju pridružuje lukavost. Mažari pri dobri za-se hrvatska parobrodarska društva s tem, da jim obljubijo podporo državno pod to pogodbo, da se od tega časa zove ogersko-hrvatsko parobrodarsko društvo.

To ponudbo so sprejeli posestniki akcij in zdaj se vozi na teh društvenih parobrodih pod mažarsko zastavo — hrvatsko so odstranili s privoljenjem samih Hrvatov — po hrvatskem Primorju mnogo ceneje, dočim se je zaslužek na parobrodih, neodvisnih od države, precej skrčil. Tako je dobiček namamil odlične Hrvate iz Primorja v mažarski tabor. Le-ti možje, katerih imena rajše zamočimo, so pa pri vsem tem tako kratkovidni, da verujejo v prijateljstvo in poštenje svojega zaveznika ter ga še dalje podpirajo v njegovih namerah, če tudi bi morali po izkustvu znati, da ni daleč čas, ko bode zavladala v tem društvu sama država, to je, vso podporo bode obračala le v svoje svrhe ter konečno zedinila ga s svojo „Adrio“.

Tedaj bode pa tudi vse Hrvate, ki so jo do zdaj podpirali, jednostavno počasi odstranila ter jih nadomestila s pristnimi Mažari. To bode pa tudi zaslužena nagrada za take kratkovidneže, katerim ni dovolj samo gmotni dobiček, nego hočejo v novjšem času tudi v političnem pogledu imeti prvo besedo. Zasluga teh mož je, da je na Reki izvoljen za poslanca za ogerski zbor grof Teodor Batthyani ter na ta način priznavajo tudi današnje odnošaje na Reki.

Trdi se, da se med njimi nahajajo tudi taki, ki zagovarjajo popolno zedinjenje Reke z Ogersko. To se je pokazalo nedavno na pojedini, katero so naši hrvatski domoljubi (!) pripravili omenjenemu svojemu poslancu na parobrodu „Hungaria“, kjer se je nazdravljalo v domoljubnem mažarskem duhu in kjer so se čuli le sami „eljeni“. Le-ti domoljubi (!) so priredili letošnjo spomlad glasoviti izlet guvernerju reškemu v hrvatsko Primorje, koder se je izkazovala temu dostojanstveniku vsa počast celó od avtonomnih oblastij, kar ni bilo brez vsakega pomena, saj se je hotela na ta način izgladiti pot, po kateri bi se od mažarske strani po tihotapsko dospelo do posestva v hrvatskem Primorju. In da se pokaže od te strani tudi reškemu guvernerju vsa pri-

vrženost, priredila se je tudi njemu pretečeni teden velika pojedina kot bodočemu guvernerju ogerskega Primorja.

Vsi ti pojavi pa so toliko žalostnejši, ker izhajajo od mož prave hrvatske korenike, ki so še pred nedavnim zagovarjali Hrvatsko, a zdaj se potegujejo za mažarsko gospodstvo in italijanščino na Reki. In vse to delajo iz same dobičkarije, ali ne kot siromaki, marveč neki med njimi kot veliki bogataši. Je li potem čudno, če siromašnejši svet v teh krajih popušča hrvatsko zastavo, pa se oklepa tuje, njemu sovražne?

Brez odločnih in premožnih mož je pretežka borba za Hrvatsko v teh krajih, in kam pridemo v kratkem, če se bode ta nedostojna igra na Reki in v Primorju nadaljevala? Res je, da imamo še domoljubnih mož v teh krajih, ali oni omagujejo, ker ne dobivajo podpore od one strani, od koder bi jo imeli v prvem redu sprejemati. Huda je borba za te lepe hrvatske kraje. Mažar in Lah hrepenita po njih, ne odtegnite, premožnejši, pomoči borilecem za sveta tla svojih praočtov. Korist, katero uživata od svojih sedanjih zaveznikov, je prelazna, a prokletstvo, ki sledi za vami, pa je dolgotrajno.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 13. novembra.

**Novo ministerstvo** je včeraj priseglo. Ker grofa Kalnokyja ni na Dunaju, je skupni finančni minister ga nadomestoval pri prisegi. Kriza se je baje zaradi tega tako dolgo vlekla, ker se niso mogli sporazumeti, kdo naj bodeta učni minister in pa minister notranjih stvari. V političnem oziru sta ti dve ministerstvi najvažnejši, torej je naravno, da so se zanj vlekli konservativci in liberalci. Naposled se je doseglo sporazumljenje, da sta se na ti dve mesti poklicala moža, ki nista znana ne kot liberalca, pa tudi ne kot konservativa. Minister notranjih stvari je postal prejšnji trgovski minister

## LISTEK

### Sekelji.

(Rodoslovna in životopisna razprava.)

(Dalje.)

Tudi l. 1555. najdemo Lukeža Sekelja in njegovega sina Jakoba med poveljniki deželne brambe, ki je vedno ob mejah stražila in utrjevala mesta in gradove.<sup>1)</sup> Dne 16. junija t. l. pa se je z drugimi zastopniki s Štajerskega, Kranjskega in Koroškega udeležil shoda v Celju, kjer so Štajerci za turške potrebščine dovolili ogromno svoto 108.372 gld. in od 100 gld. zemljiške davščine (Gült) po enega konjika. Ker pa to cesarju še ni zadostovalo, sklical je januarja l. 1556. deželni zbor na Dunaj. Deželni stanovi štajerski so med drugimi zastopniki izvolili za omenjeni zbor tudi Lukeža barona Sekelja<sup>2)</sup>, dasi so vedeli, da se v verskih zadevah nikakor z njimi ne vjema. Tam se je potegoval zlasti za slovenske dežele ter ni oporekal, ko je cesar za vojne potrebe od Štajercev zahteval zopet 170.000 gld. Nikakor pa ni odobral, kar so v verskem oziru zahtevali njegovi protestantski tovariši, ki so na vsak način hoteli deželo odtujiti ka-

toliški veri. Zvest veri svojega blagega očeta se je z vso odločnostjo potegoval za njene pravice brez ozira na to, se li s tem večinoma luteranskim deželnim stanovom zameri ali ne. Zato pa ga je zelo žalostilo, da sta se njegova sina bila na Ogorskem kalvinizma navzela ter ga potem na slov. Štajerskem med prosto ljudstvo sejala.

Na Jakobovo l. 1564. umrl je njemu vedno naklonjeni cesar Ferdinand, kateremu je sledil sin Maksimilijan II. Ker so mu učitelji bili tajni pristasi Lutra, navzel se je že v mladosti krivovera, katero je tudi kot cesar podpiral.<sup>3)</sup> Spoznavši, da je proti Turkom treba močnega jeza, dovršil je že od njegovega očeta pričeto ustanovitev vojaške krajine, katere voditeljstvo je izročil najpred Ivanu Lenkoviču, dne 13. julija 1567. pa Lukežu Sekelju.<sup>4)</sup> Pozneje je vojaško krajino nadzoroval in vodil cesarja Maksimilijana brat, štajerski nadvojvoda Karol II. Ta je vsled sklepa deželnega zbora že l. 1565. bil Lukežu Sekelju ukazal, naj kot ormoški graščak 12 konjikov in 61 pešcev strelcev za vojsko pripravi. To je tudi rad storil, saj je šlo za blagor domovine, kateri je še vedno nevarnost pred divjim Turčinom pretila.<sup>5)</sup>

<sup>1)</sup> Smičiklas, Poviest hrvatska, II., 53.

<sup>2)</sup> Mittheil. d. hist. V. f., XXXIX., 87.

<sup>3)</sup> Mittheil. d. hist. V. f. St., XXV., 93.

Vsled starosti in težav mnogoletnega vojaškega življenja je Lukež baron Sekelj v teku l. 1568. tako opešal, da se je moral, četudi s težkim srcem odpovedati mu priljubljeni vojaški službi. Podal se je v Ormož, kjer je oddaljen od bojnega hrupa v miru preživel zadnja leta.

Nadvojvoda Karol II. mu je dne 17. nov. 1569. še dovolil, da sme ves čas svojega življenja za svojo rabo in potrebo vsako leto na svoje stroške naročiti in brez vsake mitnine in carine, davka prosto pripeljati dati 25 „samb“ soli.<sup>6)</sup> Ker je njegov oskrbnik pri sv. Vidu začel mostovino pobirati, ukazala mu je dne 13. decembra 1569. vlada, naj jej izvirno listino dovoljenja predloži.<sup>7)</sup>

Tudi Lukež je pred svojo smrtjo l. 1574. zapustil lep spominek svojega usmiljenega in blagega srca v Ormožu, kajti s svojo oporoko z dne 10. julija 1573 je ondi ustanovil bolnišnico za 6 mož in žen. Pa zaradi pravnih, ki so po njegovi smrti med dediči nastale, bila je dotična ustanova še-le dne 21. maja 1578. tako izvršena, da je 12 revežev od ormoške graščine dobivalo hrano, oblačilo in za kurjavo potrebna drva. Ker so se pa poznejši last-

<sup>6)</sup> Rokopis št. 13.996 v e. kr. dvorni knjižnici na Dunaju. „Samb“ — Traglast für ein Saumthier — kar zamore eno tovrno živinče nesti.

<sup>7)</sup> Registratura e. kr. namestnije v Gradcu.

<sup>1)</sup> Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 510, 533 in 538.

<sup>2)</sup> Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 510, 533 in 538.

Bacquehem, o katerem se trdi, da je v prejšnjem ministerstvu navadno hodil z Gaučem, učni minister je pa Poljak Mačevski, ki tudi bolj eika na liberalno stran. Tako, da moramo priznati, da v tem oziru so liberalci več pridobili, nego konservativci. Tudi v drugih ozirih so liberalci na boljšem. Vstop grofa Wurmblanda v ministerstvo bode tudi utrdil liberalne pozicije, če tudi bode trgovinski minister. Se sobotni „Vaterland“ je vedel povedati, da bi konservativci radi, da bi sekijski načelnik Wittek prišel na to mesto, so se torej tudi v tem oziru udali. Od prejšnjega ministerstva ostali so pravosodni, poljedelski in deželnoobrambovski minister na svojih mestih. Jaworski je postal minister za Galicijo in Plener finančni minister, tako, da imata poljski in levičarski klub svoji dosedanji vodji v ministerstvu, dočim pa konservativni vpliv v ministerstvu zastopajo možje, ki še člani konservativnega kluba niso.

**Državni zbor** snide se zopet dne 22. ali 23. t. m. Nadaljeval bode prvo branje o volilni reformi in bode pri tem nova vlada označila svoje stališče. Nova vlada bode baje v zbornici imela nad 200 glasov večine, če tudi nekateri izstopijo iz Hohenwartovega kluba. Večino bode pa imela, če jej tudi Hohenwartov klub odreče podporo, ako jo bodo poleg združene levice in Poljakov še podpirali člani Coroninijevega kluba. Govori se, da davčni zakon pride pred volilno reformo na vrsto.

**Volilna reforma.** Skoro gotovo je že, da se vpelje občna volilna pravica na ta način, da se osnuje nova volilna skupina, v kateri bodo volili tisti, ki sedaj ne volijo. Težava je jedino v tem, koliko mandatov bi se priznalo tej skupini. S prva se je govorilo o 20, potem o 50, sedaj pa že levičarski listi pišejo, da se tej skupini da 80 ali pa celo 100 poslancev. Levičarji se menda nadenjajo, da jih bodo poslanci te skupine vedno podpirali proti konservativcem. To se najbrž tudi zgodi, ker v tej skupini bodo volili samo delavci in bode pač voljenih največ socialnih demokratov. Posebno več dunajskih židovskih odvetnikov pride v zbornico, kateri so se iz sebičnosti oklenili socialnih demokratov. Mej židovskimi liberalci in socialnimi demokrati je že dolgo zveza. Boljši elementi bi jedino prišli v zbornico, če bi delavci volili vkupe z drugimi volilci, kakor v Nemčiji ali Franciji.

**Izgredi na češkem vseučilišču.** Letos je voljen dr. Krystufek, profesor cerkvene zgodovine na bogoslovni fakulteti rektorjem češkega vseučilišča. Da bode duhovnik rektor vseučilišča, češkim radikalnim dijakom ne ugaja, zaradi tega so pri inštalaciji napravili velik škandal. Zagnali so velik hrup; ko je prorektor začel slikati življenje novega rektorja, klicali so „Pereat“ in žvižgali. Velik hrup in smeh je bil, ko je rektor začel predavati o ločitvi zakona Napoleona I. z Jošefino Beauharnais. Posebno so žvižgali, kadar je izustil besede „kатоличka cerkev“. Velik krik je tudi bil, ko je rektor s hvaležnostjo omenil ministra Gauča, ki je njegovo izvolitev potrdil. Ta dogodek v Pragi je pokazal, kako potrebna bi bila v Avstriji preosnova šolstva

niki graščine vseh dotičnih 30.000 gld. vrednih zemljišč polastili, je za uboge le malo ostalo. Sedaj dobivajo na leto vkup 216 gld., torej vsak le 18 gld., vse drugo si morajo z milodari in delom priskrbeti.<sup>\*)</sup>

Lukež baron Sekelj je s prvo soprogo Katarino Meinburško imel troje otrok, namreč Katarino, Heleno in Jakoba, a drugo Katarino pl. Imbresi pa le enega sina Mihaela.

Kakor javlja Mihael Sekelj dne 15. decembra 1575 vladi<sup>\*)</sup>, imel bi vsled oporoke očeta Lukeža prevzeti Jakob očetovo zapuščino, a ker sta svaka v imenu svojih soprogo Katarine in Helene ugovarjala, nastala je večletna pravda. Se-le l. 1578. so se dediči po posredovanju vlade pogodili in zapuščino med seboj razdelili. Toda iz dotičnih listin se ne dá prav posneti, kaj je kateri dobil, le toliko je gotovo, da je z Lukežem obledela Sekeljem zvezda slave; — njegovi otroci in vnuki, večinoma vsi kalvinci in luterani — so ubožali, vse zapravili in tudi v pravnstvenem oziru propadli, kar je končno provzročilo popolni propad nekdanj tako slovite rodovine. (Dalje sledi.)

\*) Sim. Povoden in župnijska kronika v Ormožu.

\*) Izvirna listina v dež. arhivu v Gradcu.

na verski podlagi. Tukaj se je le prejasno videl sad nove šole.

**Zatožba srbskih ministrov.** Glavna obravnavna proti zatoženim srbskim ministrom še ni razpisana, ali vsekako bode kmalu. Govori se, da se že začne v desetih dneh. Zagovorniki ugovarjajo kompetenci državnega sodišča, ker njega člani, kateri niso vzeti od kasacijskega sodišča, niso juristi, po ustavi pa nikdo ne sme sedeti, kdor tudi ni jurist. Na ta ugovor se pa najbrž ne bode oziralo. Tudi bi bilo težko v Srbiji ustanoviti državno sodišče iz juristov, ker pri državnem svetu ni dosti juristov. Obravnavna bode trajala več tednov in je pričakovati, da bodo ministri obsojeni, ker njih poslovanje ni bilo postavno in ker imajo njih nasprotniki večino v državnem sodišču.

**Prusija.** Volitve za deželni zbor pruski so zopet jasno pokazale, da v Prusiji nazaduje židovski liberalizem, katerega v Nemčiji zastopa svobodomiselna stranka. Ta stranka, ki je nekdanj imela v deželnem zboru 40 pristašev, jih bode sedaj samo dvajset, in še ti so razcepljeni v dve frakciji. Sam vodja Richter je propal v svojem dosedanjem volilnem okraju, in v zbor pride le vsled tega, da se mu je drugi somišljenik umaknil v Berlinu. Konservativci pridobili so 19 mandatov, svobodni konservativci so jih pa zgubili 9. Narodni liberalci pridobili so 3 mandate, Poljaki tudi 3. Poslednji bodo torej imeli v zbornici 18 poslancev. Katoliški centrum je zgubil šest mandatov, katere so dobili konservativci. Ker se je nadejati, da bodo Poljaki podpirali katoliški centrum, in ker konservativci tudi v mnogih vprašanjih pojdejo s katoličani, te zgube katoličani ne bodo posebno čutili. Vsekako bodo pa morali biti v bodoče pozorni, da več ne zgubi.

**Socijalizem in Francija.** Francoski socijalisti skušajo razširiti svojo idejo mej vojaki, posebno mej vojaškimi novinci. Te dni je na nekem shodu vojaških novincev priporočal pariški mestni odbornik Weber, da naj se v vojašnici mej sodrugi razširja socijalizem. On je rekel, da je ljubezen do domovine neumnost, in najboljša bi bilo, ko bi bilo moč, pregovoriti vse vojaške novince, da pobegnejo; ker pa to ni mogoče, pa razkladajte svojim tovarišem, kako sramotno je ob štrajkih streljati na delavce v prid buržuzije. Discipline se držite le na videz. Ne dajte se motiti od cunje, ki se imenuje zastava. Misliti si morate, da ste pri vojaki le neumna živina brez vsake državljanske časti in človeških pravic. — Da taki govori napravljajo slab vtis na mlade ljudi, še praviti ni treba. Kdo vé, če se ne posreči, zasejati zares mej večino vojakov tako škodljive ideje. Precéj je že sedaj zasejan socijalizem mej vojaki, in to je tudi povod, ako so sedaj višji in srednji stanovi tako miroljubni, da na Alzacijo in Lotaringijo kar pozablajo. Čutijo se, da se je bat, da bi celó vojaški del orjakov se ne izneveril in ne začel kako socialno vstajo. V miru se socijalizem pač ne more tako pokazati, ali drugače bi bilo ob vojski. Ljudje, ki ne poznajo nobene časti in nobene ljubezni do domovine, bi pač z nobenim navdušenjem ne šli za domovino na bojišče, ali z večjim veseljem bi pa začeli boj proti premožnejšim svojim rojakom.

**Sedanja francoska vlada** bode baje v zbornici se izrazila proti vsakemu progresivnemu davku. Mi se temu ne čudimo, ker so francoski ministri liberalci, o katerih seveda ni pričakovati, da bi bogatine bolj obdačili.

**Izjemno stanje** hoče španjska vlada proglasiti v Barcelonu, ker je poslednji atentat pokazal, da je v mestu mnogo anarhistov. Preiskava pa že ni zasledila pravih prouzročiteljev atentata. Največ se misli, da so tovariši usmrtenega Pallas. Nekaj povoda je pa tudi misliti, da so napad prouzročili tatje, da so kradli in ropali v zmešnjavi. Mnogim obiskovalcem gledališča je zmanjkalo denarja in urnih verižic.

## Slovstvo.

**Oremus!** S tem kratkim naslovom je izšla v „Katoliški Tiskarni“ zbirka najnavadnejših molitev za cerkev, šolo in dom v raznih jezikih. Vsebina jej je: I. Križ. II. Oče naš in Češčena Marija, v latinskem, slovenskem, nemškem, grškem in staroslovenskem jeziku. III. Apostolska vera. IV. Čast bodi Očetu... v latinskem, slovenskem in nemškem jeziku. V. Češčena bodi, Kraljica, v slovenskem in nemškem jeziku. VI. Oratio ante et post studia. VII. Angeljsko češčenje — latinsko, slovensko in

nemško. VIII. Latinska molitev „Benedicite“ pred jedjo in po jedi. IX. Rožni venec — v latinskem, slovenskem in nemškem jeziku. X. Spovedne molitve. XI. Tri božje čednosti — v slovenskem in nemškem jeziku. XII. Pozdrav: Hvaljen bodi Jezus Kristus! — v latinskem, slovenskem in nemškem jeziku.

Knjžica ima 40 strani ter se dobiva v „Kat. Tiskarni“ izvod po 10 kr.; po pošti stane izvod 12 kr., 10 izvodov pa 1 gld.

Tej zbirki ni namen, da bi nadomestovala kak molitvenik, marveč da bi mladini, in sicer v prvi vrsti gimnazijski mladini omogočila, naučiti se v raznih jezikih in v pravilni obliki onih molitev, ki jih je treba znati na pamet, drugič pa, da bi gojila in pospeševala lepo skupno molitev v cerkvi, šoli in doma. Z ozirom na poslednji namen so tiskane molitve, ki se navadno skupno molijo, s pomisljaji na vseh onih mestih, kjer naj bi se pri skupni molitvi delali daljši prenehljaji. V tem oziru bo zbirka vsaj v nekaterih oddelkih dobro služila tudi gospodom katehetom na ljudskih šolah. Ako bo z njihovim posredovanjem in sodelovanjem mala knjižica kaj pripomogla k temu, da se povzdigne lepota skupne molitve ne le pri mladini srednjih, ampak tudi ljudskih šol in med vernim ljudstvom sploh, bo to podpisanega zbiratelja teh molitvic jako veselilo.

Spovedne molitve in tri božje čednosti se v tej zbirki nekaj malega razlikujejo od doslej navadnih. Zbiratelj bi se na svojo odgovornost ne bil upal ničesa spreminjati, a storil je to po želji prevzvišenega in premilostnega knezoškofa z ozirom na novi katekizem, katerega nameravajo izdati avstrijski škofje.

V našem dosedanjem katekizmu ima molitev, s katero se spoved sklepa isto vsebino, kot naslednja molitev, s katero se obuja kes, a po besedah se od nje precej razlikuje; to pa obtežuje učenje obeh molitev, in se zaradi podobnosti prav lahko iz ene zaide v drugo. Mnogi spovedanci molitve po spovedi sploh ne znajo, in ko so svoje grehe povedali, ničesar ne molijo, kar pa že zaradi tega ni dobro, ker potem spovednik ne more vedeti, je li spoved končana, ali pa spovedanec le počakuje, da bi se še česa domislil. Nekateri zopet sklepajo spoved namesto z ono molitvijo, ki je v katekizmu, s sledečimi kratkimi besedami: „Sedaj se po svoji vesti nobenega greha več ne spominjam. Prosim, duhovni oče, zveličalne pokore in sv. odveze.“ Prevzvišeni in premilostni knezoškof pa želé, da naj se spoved vselej sklepa z molitvijo, s katero se obuja tudi nadnaravni kes, to pa zato, ker mora grešnik svoje grehe poprej obžalovati, preden more veljavno prejeti sv. odvezo. Ko bi torej kes molil še le med sv. odvezo, bi se lahko zgodilo, da bi prejel odvezo prej, preden je kes obudil, in odveza bi ne bila veljavna, ako ni svojih grehov resnično obžaloval že pred spovedjo, kar naj bi se — seveda — vsikdar zgodilo.

V tej zbirki se glasi molitev, s katero se spoved sklepa, po škofovi želji prav tako, kakor kes, samo mesto sklepa: „Daj mi milost, da izpolnim ta svoj sklep. Tega te prosim...“ se dostavlja prošnja za sv. odvezo in zveličalno pokoro.

Vse druge premembe, tudi one v treh čednostih so nebitvene in bodo učenje teh molitev le olajševale.

Toliko v pojasnjenje in mesto predgovora, katerega knjižica nič nima. Dr. I. Svetina.

**„Delavec.“** List za interese slovenskega delavskega ljudstva. Izhaja vsak prvi in tretji četrtek v mesecu. Prva številka je izšla dne 2. novembra. — Lastniki so: D. Kordelič v Ljubljani, Mihelj Poljšak v Trstu in Ivan Reselj (poznati socijalistični agitator in vrednik polumesečnika „Arbeiterwille“) v Gradcu. Izdaja ga Anton Grablovič, vrejuje pa Josip Šimnovec. Celoletna naročnina s pošiljateljico 1 gld. 40 kr. — Tisk „Narodne Tiskarne“. — Kakor izdajatelji omenjajo na prvem mestu, je „Delavec“ agitačijsko sredstvo mejnarodne socijalistične stranke na Slovenskem, nabernik novih sodrugov, ter stoji na temelju Hainfeldskega programa. V narodnostnem oziru je internacionalen, v verskem pogledu po vsem indiferenten. — Citateljem našega lista je že itak znano, kako stališče da zavzemamo napram socialni demokraciji v obče in tedaj tudi napram njenemu časopisju, neizvzemši „Dalavca“. —a—

## Cerkveni letopis.

### Blagoslovljenje šole.

Iz Škofje Loke se nam poroča: Zahvalno nedeljo, dne 5. t. m. obhajala se je v razširjenem samostanu tukajšnjih gospej uršulink za leta samostan in sploh za celo naše mesto znamenita slavnost — kajti procvit nunskega samostana pomeni v marsikaterem oziru tudi procvit našega prijaznega mesta — slavnost, ki gledé svoje važnosti zasluži, da o njej izve slovenski svet.

Ta dan pripeljali so se namreč prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski blagoslovit nove prostore notranje nunske šole. Po tihi sv. maši v nunski cerkvi, katero je bral gospod katehet, poklicali so prevzvišeni sv. Duha ter šli na to v slovesni procesiji, katere so se udeležile vse gospe uršulinke, dalje vse gojenke notranje šole z zastavami in lepo število prijateljic našega samostana iz Loke, Ljubljane in Kranja, v novo, oziroma prezidano poslopje ter med molitvijo kropili vse prostore z blagoslovljeno vodo. Prišedši v grajsko kapelo nagovorili so s prelepim govorom navzoče, priporočali češčenje presvetega srca Jezusovega ter končno v ganljivih besedah izročili cel zavod pod varstvo presv. srca Jezusovega, proseč njegovega božjega blagoslova za učiteljice in gojenke, njihove stariše in dobrotnike in sploh za celo sv. cerkev. Po govoru opravili so v kapeli tiho sv. mašo ter šli v slovesnem sprevedu blagoslovit lep, na grajskem vrhu postavljen križ. S tem je bilo grajsko poslopje blagoslovljeno in izročeno svojemu plemenitemu namenu.

Po obedu predstavljale so gojenke v veliki novi dvorani grajskega poslopja v živih podobah velikansko skupino, ki je štela okoli 50 živih podob, delovanje uršulinskega reda po celem svetu. Med predstavo pa je jedna gojenka v lepi besedi proslavljala delovanje uršulink po širnem svetu. Tudi k tej predstavi zbralo se je lepo število samostanskih prijateljic.

Spregovoriti nam je še par besed o stavbi, s katero se je naš samostan razširil. Po dolgem trdnopolnem delu in velikanskih prezidavah bi je namreč na hribu ležeči stari loški grad spojen s starim samostanskim poslopjem, sezidanem ob njegovem podnožju. Iz samostana vodi krasno hodišče, dobro zavarovano proti vremenskim nezgodam, ki šteje nad 200 stopnjic, v grajsko posloje. Grad ohranil je — izvzemši veliki stolp, ki je stal sredi grajskega dvorišča, pa je sedaj popolnoma porušen — od zunanje strani večinoma svojo staro obliko. Notranje grajsko poslopje pa je skoraj vse prenovljeno. Prizidana so lepa prostorna hodišča in vse je jako prilično vrejeno in opravljeno za zavod, v katerem se bodo odslej vzgajale učenke notranje šole. Vse zidanje in prezidavanje, sploh celo delo vodil je jako spretno g. Viljem Treo, stavbeni mojster in arhitekt v Ljubljani, ki je dovršil celo stavbo v splošno zadovoljnost.

Z velikimi žrtvami poskrbele so sedaj gospe uršulinke svojim gojenkam prostore, kakoršnih menimo, da ni ne blizu ne daleč nima noben vzgojevalni zavod. V zračni višavi imajo sedaj gojenke svetle in prostorne učne sobe, zračne spalnice, široka, svetla hodišča, veliko dvorano in lepo staro, pa lično prenovljeno kapelo. Vse to stavi naš zavod gotovo med prve v naših pokrajinah. Ako še privzamemo izvrstno vzgojo, katero uživajo deklice pri gg. uršulinkah sploh, ne dvomimo, da bodo premožnejši stariši še raje, nego doslej, izročali svoje hčerke v vzgojo loškemu samostanu, ker smejo biti prepričani, da dobé o svojem času svoje hčerke nazaj vzgojene v pravem katoliškem duhu, zdrave na duhu in telesu, ki bodo osrečevale vse tiste, s katerimi jim bode v življenju občevati in živeti.

### Blagoslovljenje cerkve sv. Petra in Pavla v Ptuj.

29. oktober je bil za faro sv. Petra in Pavla v Ptuj veselja dan. Vršilo se je blagoslovljenje lično prenovljene farne cerkve. Sam premil. knezoškof so bili obljubili, da pridejo k nam, a so bili vsled bolehnosti zadržani. Svete obrede so napravili po škofovem naročilu mil. gosp. inful. prošt in dekan ptujski z obirno asistencijo. Po maši stopijo mil. g. prošt na leco ter v prelepem poljudnem govoru razložé pomen cerkve, hiše božje, pa naše dolžnosti do cerkve.

Preč. g. gvardijan oo. minoritov imel je veliko slovesno sveto mašo, pri kateri so — kakor tudi

preje pri tibi — izborni peli gg. učitelji in nekateri drugi tukajšnji gospodje pod vodstvom vrlega in obče priljubljenega g. Zupančiča. Preludiral je mladi, nadpolni g. učitelj Serajnik. Na veliko svojo radost smo slišali, da č. oo. minoritje zares mislijo na to, da se dobi spreten organist, ki bo v prenovljeni cerkvi skrbel za prenovljeno petje. Hvaležen mu bode vsak prijatelj spodobnega, lepega, pravilnega cerkvenega petja in glasbe. In ko hodo še stranski oltarji prenovljeni — kar upam, da se kmalu zgodi, zakaj naši farmani so letos res pokazali, da radi darujejo za hišo božjo — tedaj bo cerkev sv. Petra in Pavla zares lepo, dostojno bivališče Najvišjega. Tako bodi!

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. novembra.

(Kanonično vmeščen) je bil danes č. g. Anton Lovšin na župnijo Dóbrovo pri Ljubljani.

(Osebnosti iz Gorice.) Msgr. Ivan Krstitelj Flapp je na potu v Rim. — Častiti gospod Ivan Drmastija, prefekt v deškem semenišču v Gorici, je prevzel začasno poučevanje krščanskega nauka na slovenski ljudski šoli. — Blag. g. Fr. Zepič, ravnatelj slovenskega oddelka kmetijske šole, je obolel in ostavil za dalje časa vsako delo. Priporočamo ga znancem in učencem v pobožen spomin.

(Zgodaj mrav v Gorici.) Od 8. do 9. t. m. po noči je pobelil sneg vse vrhove okrog Gorice, tako, da je že precej hladno. Ali ker je še prezgodaj, ne smemo ni tožiti o mrazu in ni peči kuriti. Drži se še vedno na sneg.

(Nesreča.) Iz Gorice. Pri znanem mesarju Al. Fogarju pri Mostu v Gorici se je zgodila nesreča pri razkladanju vina. Sod poln vina se je zvrnil in pomestil delavca, ki je kmalu potem umrl.

(Služba.) Razpisana je nova ustanovljena služba naučnega prefekta in knjižničarja v goriški bogoslovnici.

(Č. gospod A. Jug.) bivši vikarj vertojbenki, preselil se je na novo službo v Sovodnje. Sprejet je bil sijajno mej pritrtkovanjem zvonov in pokanjem topičev. Veselje bilo je med duhovnjani nepopisno.

(Duhovniške spremembe v goriški nadškofiji.) Č. g. Anton Fain, dozda kapelan v Vilesu, gre za vikarija v Rutaršče, č. g. G. Visintin gre za upravitelja v Museli. — Č. g. Fr. Cleri je postal učitelj-namestnik veronauka na c. kr. gimnaziji v Gorici.

(Odgovor dopisniku: „Iz celjskih dijaških krogov...“ v „Vesni“ stev. 9.) „Prizadeta dvajstotnica“ se malo pozno oglasi, česar so pa krivi nekateri prijatelji „Vesne“, ki so „razbojnali“, da bodemo že brali v najbolj znanem slovenskem listu „zasluženo pridigo“. Umevno je torej, da nismo iskali obljubljenih zlatih nauk v „Vesni“, za katere smo pa g. dopisniku kaj malo hvaležni, zakaj ustno mu sicer včasih služijo dobro, posebno ako je agent, pismeno se pa le blati in smeši, in boljše bi bilo, da bi jih obesil na kol. G. dopisnik ni najbrž nikjer drugje svoje šare razpečati mogel kakor v „Vesni“, kjer nehoté puščajo več ali manj prostora za take „vrstice“. Ako ne bi nam g. dopisnik po vsej sili podtikal, kar so drugi in on sam zakrivil, ako bi pisal resnično in „pojasnil“, ne pa počrnil, ne bi nam bilo odgovarjati treba. Nikakor ni res, da smo iskali „na vse pretege“ podpisov, a res je, da smo jih iskali le pri osmo- in sedmošolcih, in le dva nista hotela podpisati „pripombe“ k „bedasti“ nezaupnici; res je tudi, da bi nas g. dopisnik „na vse pretege“ rad v blato potisnil, da ne bili le oni v blatu. Ni res, da ne bi mogli dobiti več podpisov, a res je, da so nam ponujali podpise, ko se je zvedelo; bilo je pa prepozno, ker je bila „pripomba“ že v Gorici. Res je, kar pripoveduje „zgodovina“, res je tudi, da se je poslala „nezaupnica“ le radi tega, da bi se jezil „goriški farizej“. Ako nismo pisali „iz gorečnosti do R. K-a“, gotovo nismo pisali „iz gorečnosti do laži, kakor nekateri drugi in „iz gorečnosti“ do obrekovanja kakor g. dopisnik. „Pripomba“ smo poslali, ker ne potrebujemo vsiljenih zastopnikov, ker nočemo, da bi častiti bralci mislili, da smo vsi brezumni. Kdor vidi tukaj „osebne vzroke“, pač debelo in „prena-peto“ gleda. Mi smo dobro vedeli, „kaj in kako“ a drugi niso vedeli, kako bi na vsaki strani več našli, in to mi grajamo, in to je nam neznajno. Ako mi nimamo one „jeklene značajnosti“, katero sta hvalila glavni „zastopnik“ in njegov součenec, znani „šviga švaga čez dva praga“, nam ni žal,

značajnosti namreč, da treba duhovnika pognati iz sobe, kateri nas, ako nismo bili dolgo pri spovedi, obišče na smrtni postelji. Kdor zagovarja „take ljudi“, naj si le naroči v „Vesni“ stalen prostorček za svoje „pesni iz Kranja...“; gotovo se ne bode nobeden pipal za nje, in ostale mu bodo cele. G. dopisnik je preobrnil besede slavnega Klementa Brenčana in malo poslušal, a mnogo verjel. Naj zado-stuje! Upamo, da brez zamere, saj smo pisali po nauku, katerega nam je podal g. dopisnik: „Resnicio sám, vselej piši vestni zgodovinar“.

(Poročil) se je g. Josip Prosenc z gospo Ano vdovo Fischerjevo iz Velenja. Čestitamo!

(Slovensko gledališče.) Včeraj popoldne uprizorila se je najpriljubljenejša igra slovenskega repertoarja, „Revček Andrejček“. V g. Borštniku in gospej Borštnikovi vsredotočen je bil ves uspeh predstave. — Zvečer igrala se je istotako priljubljena „Valenska svatba“. Tudi tu gre, kakor vselej, največja hvala g. Borštniku in gospej Borštnikovi. Pohvalno omenjati je tudi gospico Slavčev in gospodičino Danilo, izvzemši nekatere nedotatke. Ostalo oboje pa je daleko zaostajalo. — Gledišče je bilo obakrat popolnoma napolnjeno.

(Iz Šempolaja) se nam poroča, da se ondotnemu blagemu gosp. vikarju Mat. Primožiču bolezen vedno bolj hujša. Priporoča se prav iskreno v molitev.

(Zadnja „Sloga“) piše med novicami: „Pri dopolnilni volitvi dne 31. oktobra v deželni zbor kranjski mesto pokojnega H. Kavčiča, zastopnika notranjskih občin, zmagal je narodno-napredni kandidat g. Jurij Kraigher s 59. glasovi proti 43. Slava narodni odločnosti in zavednosti vrlih Notranjcev! „Slovenčeva“ stranka napela je vse svoje moči, da bi bila prodrla s svojim kandidatom, gosp. Franc Modicem, kar se jej pa ni posrečilo. Gospodje „klerikalci“ so zopet jedenkrat pokazali pri tej priliki, česa vsega se vedó posluževati, no, k temu potreba posebnih inštrukcij iz Kalanovega vredništva! Se li brani tem potom „narodna politična poštenost“? Se li zлага tako pisarjenje s „Sloginim“ geslom: „Sloga jači, nesloga tlači, torej složimo se“!? Bore papir, ki vse prenese!

(Štiristoletnica.) Vogerska župnija obhajala je začetkom tega meseca štiristoletnico s tridnevnic. Pričela je slovesnost v četrtek teden. Dva dni je govoril č. g. Anton Berlot, vogerski župnik. V soboto teden znani propovednik častiti gospod opat Konstantin Skodnik, kapucin. V nedeljo teden pa preč. g. dr. Al. Faidutti, bogoslovski profesor. Slovesno mašo je pel preč. g. dekan šempeterski, Anton Hvalica.

(Od Sv. Gregorja) se nam poroča: Pri nas je precej debel sneg padel 8. in 9. t. m. in tudi občutljiv mrav je nastopil. Ljudje še niso drva in stelje dosti napravili, zato je sneg prezgodaj prišel; upamo, da bo kmalu odlezel. Letina je bila pri nas dobra, hvala Bogu. Zdravi smo tudi, imamo samo devet mrličev po novem letu.

(Obesil se je) na Vojsčici pri Komnu vsled družinskih preprirov Avgust Pirc, oče sedmih otrok. Sirote!

(Gospod Alojzij Furlan,) poštni praktikant v Trstu, imenovan je poštним asistentom.

(Utopil se je) Janez Kočevar iz Bakerca fare ambruške na Dolenjskem. Pijan je lezel dne 6. novembra t. l. domov po noči ter strbunknil v nepokriti vodnjak ob poti. Kakoršno življenje, taka smrt. Bog mu odpusti grehe. Kot posebnost navedem, da je temu ponesrečencu ravno pred dvema letoma 4letni fantiček ženo ustrelil.

(Dalmatinske novice.) Lloyd je dal zgraditi dva nova prekrasna parobroda: Metković (pardon: Met-covich) in Trieste. — „Srbobranov“ koledar za l. 1894 prištevá hrvatskega umetnika Rendića med Srbe. Pravaš, doma iz Brača, čakavec, pa Srbin? Risum teneatis... Na isti način je bil „posrb-ljen“ v „Srbskom glasu“ čislani slikar o. Celestin Medović, katerega je nedavno pariška „Academie contemporaine odlikovala s kolajno prvega razreda za njegovo sliko „Bakanalija“. — Težek je boj, ki ga bijejo katoliški Hrvatje s pravoslavnimi Srbi. Ti hočejo imeti za se vse, Hrvatje — nič. Ves boj se sedaj suče ckrog ljudskih šol. Tako sta n. pr. na dvorazrednici v Budvi, vasi blizu Boka Kotorske nastavljena srbsko-razkolna učitelja, dasi prebivalstvo katoliško prosilo ministra za „ukin bogočastje“, naj

mu da vsaj jednega katoliškega učitelja. Hrvatje istotako plačujejo davke in prinašajo državi več žrtev, nego Srbi; toda — ravnopravnost za Hrvate je samo na papirju. Politični in verski nasprotniki videč, da zastoj širijo „krščansko-srbsko“ propagando, zatekli so se k drugemu sredstvu... Siloma nastavljajo v šole, kjer so izključno ali pa vsaj v veliki večini katoličanje, ki zahtevajo za-se katolišče odgoje, razkolne učitelje! Iz rečenega se razvidi, kako se godi katoliškim Hrvatom med Srbi in česa se imajo nadejati Slovenci! Učimo se od Hrvatov katoliške zavesti. Mnogo naših učiteljev pa se sramuje katoliškega imena... In pri tem se spominamo tržaških Slovencev, kako prestopajo k našim sovragom... Vere manjka in zavesti! Liberalni listi so poročali tudi o tem, pa krivdo zavrnila na tržaško cerkveno oblast, češ, Slovenci imajo premalo slovenskih pridig. Tako? Da vidimo, če jim bodo srbski razkolni popje pridigovali — v slovenkem jeziku!

(Iz Prage), 5. novembra. Župan dr. H. Šolc ki je skozi šest let zlati Pragi načeloval, je odstopil. Stališče njegovo ni bilo prav prijetno: postal je namreč župan kot Riegerjev kandidat in Mladočehi so mu zelo nasprotovali. Svojo mržnjo do njega so pokazali i tedaj, ko je izjavil svoj odstop. Ko se mu je bil zahvalil vladni svetnik Vaclav Vladivoj Tomek za vso požrtvovalnost in vspešno delovanje ter pozval pričujoče, naj bi v znak priznanja vstali, so Mladočehi sedeli. V matično šolo v Rejdicah je nekdo ravno med šolskim podukom vstrelil. Dve šipi ste bili prestreljeni. Hudobnež se zasleduje. — V stanovanju župnika Váňa v Ranni je vrgel nekdo skozi okno 3—4 kg. težak kamen. Nimajo dosti Nemci na tem, da gospoda v vsaki številki „Brüner Ztg.“ črnijo in tožijo, še po življenju mu strežejo. Preko Prage je potovalo 26 izseljencev z Ogerskega v Ameriko. — Vrednika „Budivoja“ g. Stábla je napadel v dvorani budjejeviškega rotovža vrednik „Budveiser Ztg.“ Hugo Kraus. Poslednji je surov človek, ki nobenega odličnejšega Čeha pri miru ne pusti. Morda bode zadnji poskus ohladil njegovo prevročo ljubezen. — Nj. V. nadvojvoda Franc Ferd. d'Este postal je poveljnik brigade v Budjevicah. Sedaj se mudi na svoji graščini Konopišče, kamor so pripeljali v 400 zabojih stvari nabrane med potovanjem okolo sveta. — Včeraj je slavil kraljevograški škof Ed. Brynych 25letni mašniški jubilej. — V Petersbergu pri Karlovih Varih je zgorela kapelica. — V Plznu hočejo napraviti novo pivarno. Deleži bi bili po 1000 gld. — O vseh svetih je priprla policija nekaj mladeničev, dijakov, na olšanskem pokopališču, ker so položili na Havličkov Barákov grob rudeče vizitnice z žugajočimi napisi. Jeden je imel pri sebi i bodalo. — Pri dopolnilni ožji volitvi v praški mestni zbor je bil izvoljen Staročeh Vlček, Mladočeh Skarda pride v objo volitev. Mladočehi so za se jako dobro šteli, kakih 6 staročeskkih glasov so kar prezrli. — V Pisku je umrla soproga trgovca Fantla kratko pred poroko svoje hčere s trgovcem Popprom. Pred smrtjo je izrazila željo, naj se vrši poroka vpricho njene krste. To se je tudi zgodilo. Vsi pričujoči so glasno jokali.

(Cirkus Corradini.) 'Ekvilibristične, akrobatične in komične predstave tega na Cesarja Jožefa trgu zgrajenega cirkusa se jako hvalijo. Posebno priznanje in zanimanje zasluži izvežbanost krasnih konj in bernardinskega psa. Izborni telovadci in muzikalični klovni zabavajo udeležujoče se občinstvo. Predstave tega cirkusa nadkriljajo mnoge druge enake produkcije. Ker ostane cirkus le še nekaj dni v Ljubljani, velja brzo porabiti priliko.

## Društva.

(Uradniško stavbinsko društvo.) Vabilo na osnivalni zbor uradniškega stavbinskega društva v Ljubljani, kateri bode dné 16. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v velikem letnem salonu hotela „pri Maliču“ — Dnevni red: 1. Nagovor tačasnega g. predsednika. 2. Poročilo pripravljalnega odbora. 3. Čitanje in posvetovanje o pravilih. 1. Voitev upravnega odbora. — V Ljubljani, dné 7. novembra 1893. — Pripravljalni odbor.

## Telegrami.

**Dunaj, 12. novembra.** Cesar se je odpeljal v Monakovo k poroki nadvojvode Jožefa Avgusta.

**Dunaj, 12. novembra.** Novo ministerstvo je imelo včeraj prvi ministerski svet in sklenilo, da se državni zbor skliče na dan 20. t. m.

**Dunaj, 12. novembra.** „Wiener Ztg.“ objavlja cesarsko lastnoročno pismo, s katerim se odpušča ministerstvo Taaffejevo in imenuje Windischgrätzovo. Cesar je podelil grofu Taaffeju svojo podobo v krasnem okvirju. Učni minister baron Gautsch je imenovan dosmrtnim članom gospodske zbornice. Novo ministerstvo je tako sestavljeno: Knez Windischgrätz predsedstvo, marquis Olivier de Baquehem notranje stvari, dr. E. pl. Plener finance, dr. Stanislav vitez Madeyski bogočastje in nauk, dr. Friderik grof Schönborn pravosodje, grof Gundaker Wurmb-Stuppach trgovino, Julij grof Falkenhayn poljedelstvo, Ceno grof Welsersheimb deželno brambo in Apolinar vitez Jaworski minister za Galicijo.

**Dunaj, 13. novembra.** Cesar je včeraj popoldne vsprejel odstopivše ministre Taaffeja, Gautscha, Zaleskega in Steinbacha v zasebni avdijenci. Kakor poroča „Montagsrevue“, je podelil cesar vsem članom Taaffejevega ministerstva svojo fotografično podobo z lastnoročnim namenilnim pripisom.

**Dunaj, 13. novembra.** Cesarica dobro ogledala je opoldne hernalski zavod za častniške hčere. Pozdravil jo je vojni minister Kriegshammer in vodstvo zavoda.

**Dunaj, 13. novembra.** Umrl je bivši minister baron Bach v Unterwaltersdorfu pri Dunajskem Novem mestu.

**Lvov, 12. novembra.** Poslednjih 24 ur je v Galiciji 9 ljudij na novo zbolelo za koleru, 3 pa umrli.

**Budimpešta, 12. novembra.** Včeraj je ogerska zbornica vsprejela državni budget v generalni debati, ki je trajala le tri dni. Danes se začne podrobna debata.

**Rim, 12. novembra.** Parlament se snide 23. t. m.

**Monakovo, 13. novembra.** Cesar Franc Jožef je došel ob desetih dopoldne in so ga vsprejeli na kolodvoru princ regent, vsi bavarški principi in dostojanstveniki. Cesarja je prisrčno pozdravil princ regent. Velika množica ljudij je pozdravljala cesarja s hoch-klici. Ob poluosmih zjutraj je prišel nadvojvoda Jožef z rodbino, vsprejela sta ga princ regent, princ Leopold, ženin in nevesta.

**Madrid, 12. novembra.** Od poškodovanih pri atentatu v Barceloni jih je še sedem umrlo. 40 anarhistov pride pred vojaško sodišče.

## Tuji.

10. novembra.

**Pri Maliču:** Hatler; Bernauer; Pluhaczek, Zerner, potovalec; Kavan, Haupt, Priborsky, Wagner, Schwarz, trgovci, z Dunaja. — Perko, trgovec, iz Celja. — Josip Zusken, hotelir, iz Beljaka; Terpotitz, rudniški ravnatelj, iz Trbovelj.

**Pri Slonu:** Hugon Chalupen; Hirsch, Škoda, potovalec; Novak, trgovec, z Dunaja. — Dekleva, trgovec, iz Slavine. — Žagar, trgovec, iz Markovca. — Weiss, trgovec, iz Vel. Kanize. — Winterstein in Kassian, trgovec; Kautz, e. in kr. podpolkovnik, iz Trsta. — Orožen, notar, iz Trebnjega. — Ivan Gallas, urednik, iz Solnograda.

**Pri bavarskem dvoru:** Ivan Terpene in Gregor Levičnik, gostilničar, iz Kamnika. — Springer, trgovski pomočnik, iz Hinterberga. — Javornik Josip, trgovec, iz Žalne. — Lužar Ivan iz Skriljev.

**Pri avstrijskem caru:** Franc Klembas iz Radeč. — Zvettler z Dunaja. — Grubl iz Grada. — Ivan Gassner, posestnik, iz Maribora. — Viktor Vanič, stud. med. z Dunaja. — Peter Tloggo iz Trsta.

## Vremensko sporočilo.

| Dan | Čas         | Stanje         |                      | Veter     | Vreme   | Mokrine na 24 ur v mm |
|-----|-------------|----------------|----------------------|-----------|---------|-----------------------|
|     |             | zrakomera v mm | toplomera po Celziju |           |         |                       |
| 11  | 7. u. zjut. | 733.9          | 1.6                  | brezv.    | oblačno | 0.80                  |
|     | 2. u. pop.  | 736.7          | 3.4                  | sl. jvzh. | "       | dež                   |
|     | 9. u. zveč. | 739.3          | 2.2                  | sl. vzh.  | "       |                       |
| 12  | 7. u. zjut. | 741.5          | 0.4                  | zm. vzh.  | oblačno |                       |
|     | 2. u. pop.  | 743.2          | 1.6                  | sl. vzh.  | "       | 0.00                  |
|     | 9. u. zveč. | 745.4          | 0.8                  | "         | "       |                       |

Srednja temperatura obeh dni 2.4° in 0.9°, oziroma za 2.0° in 3.5° nad normalom.

## Sportni cirkus F. Corradinija

v Ljubljani na Cesarja Jožefa trgu.

Le še malo dni!

Cirkus je dobro zakurjen.

Danes v ponedeljek dné 13. novembra ob 7½ uri zvečer velika novitetna soirée.

Velikanski novi program! Senzacijske novosti. Novi debuti poleg mnogih družih.

Prvikrat!

Prvikrat!

### Zrakoplavski konj „Blondin“.

Senzacijsko in jedino te vrste! Neprekosljivo! — Velikanski vseh v Parizu, Londonu, Berlinu itd. „Blondin“ kaže dovršenost konjske izvežbanosti in je gosp. ravnatelj Corradini ž njim dajal predstave pred kraljevima visokostima princema Valskim in italijanskim.

Potem: Druge velikanske točke konjske izvežbanosti gospoda ravnatelja Corradinija.

Jutri v torek 13. novembra

### benefica

za priljubljenega neprekosljivega muzikalnega excentric-klovna Brothers Namtuac-a. 552 6

## Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

**A. PAICHEL,**

(108) 40 zobozdravnik

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

## Dunajska borza.

Dné 13. novembra.

|                                       |         |       |
|---------------------------------------|---------|-------|
| Papirna renta 5%, 16% davka           | 97 gld. | — kr. |
| Štebrna renta 5%, 16% davka           | 96      | 90    |
| Zlata renta 4%, davka prosta          | 118     | 75    |
| 4% avstrijska kronina renta, 230 kron | 95      | 95    |
| Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld. | 994     | —     |
| Kreditne akcije, 160 gld.             | 335     | 50    |
| London, 10 funtov strl.               | 127     | 30    |
| Napoleonor (20 fr.)                   | 10      | 13    |
| Cesaraki cekini                       | 6       | 02    |
| Nemških mark 100                      | 62      | 75½   |

Dné 11. novembra.

|                                                |          |        |
|------------------------------------------------|----------|--------|
| Ogerska zlata renta 4%                         | 116 gld. | 50 kr. |
| Ogerska kronina renta 4%, 200 kron             | 93       | 40     |
| 4% državne srečke l. 1854., 250 gld.           | 144      | 55     |
| 5% državne srečke l. 1860., 100 gld.           | 160      | 50     |
| Državne srečke l. 1864., 100 gld.              | 197      | —      |
| Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4% | 98       | 30     |
| 4% kranjsko deželno posojilo                   | 97       | 25     |
| Kreditne srečke, 100 gld.                      | 195      | 75     |
| St. Genois srečke, 40 gld.                     | 68       | —      |

|                                                      |          |        |
|------------------------------------------------------|----------|--------|
| 4% srečke dunajske parobrodne družbe                 | 136 gld. | 75 kr. |
| Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.                | 18       | 25     |
| Rudolfove srečke, 10 gld.                            | 23       | —      |
| Salmove srečke, 40 gld.                              | 69       | —      |
| Windischgraezove srečke, 20 gld.                     | 60       | —      |
| Ljubljanske srečke                                   | 24       | 25     |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.              | 149      | 25     |
| Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2870 | —        | —      |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr.                 | 101      | 50     |
| Papirnih rubeljev 100                                | 134      | 50     |

### Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

### Menjarnična delniška družba

**„MERCUR“**  
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.